

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๓/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๖๙

วันที่ ๒ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง ศาลแพ่ง

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งของจำเลย ๕ คน (นางสาวจินตนา มีมะโน ที่ ๔ นายโชติอนันต์
แสงพงษ์พิทยา ที่ ๗ นางเจนจิรา สกุลปิ่นจง ที่ ๑๕ นางสาวปิโยธร กลกิจชัยวรรณ ที่ ๒๘
และ นางสาวธวัชรรัตน์ ฐิติวัฒน์กมล ที่ ๓๕) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ พ ๗๐๘๑/๒๕๖๒ เพื่อขอให้
ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามคำโต้แย้งและเอกสารประกอบ
สรุปได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง นายอมร
มีมะโน ที่ ๑ กับพวก รวม ๓๕ คน เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งว่า ระหว่างวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
ถึงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ จำเลยทั้งสามสืบหาร่วมกันและสนับสนุนการสร้างราคาและปริมาณ

การซื้อขายหลักทรัพย์อันเป็นการอำพรางเพื่อให้บุคคลทั่วไปหลงผิดว่าขณะใดขณะหนึ่งหรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง มีการซื้อหลักทรัพย์ ขายกัน หรือราคาของหลักทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไป หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงไป อันไม่ตรงต่อสภาพปกติของตลาด และทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในลักษณะต่อเนื่องอันเป็นผล ทำให้การซื้อหรือขายหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด เพื่อจูงใจให้บุคคลทั่วไปทำการซื้อ หรือขายหลักทรัพย์ อันเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ (๑) ประกอบมาตรา ๒๔๔ และมาตรา ๒๔๓ (๒) ต้องระวางโทษตามมาตรา ๒๙๖ ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้นำหมวด ๑๒/๑ มาตราการลงโทษทางแพ่ง มาใช้บังคับแก่ ผู้กระทำความผิดตามมาตราการลงโทษทางอาญาได้ในบางกรณี การกระทำของจำเลยที่ ๑ กับพวก ยังคงเป็นความผิดตามมาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๖/๑ และมาตรา ๒๙๖/๒ ซึ่งถือเป็นการกระทำ อันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่อาจกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งได้ โจทก์เสนอเรื่อง ต่อคณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่ง (ค.ม.พ.) เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่ง ซึ่ง ค.ม.พ. พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่จำเลยที่ ๑ กับพวก แต่จำเลยที่ ๑ กับพวก ไม่ยินยอมปฏิบัติตามมาตรการลงโทษทางแพ่งที่ ค.ม.พ. กำหนด โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ กับพวก ต่อศาลแพ่ง ขอให้ศาลกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งแก่จำเลยที่ ๑ กับพวก จำนวน ๒,๒๓๕,๔๕๖,๓๖๓.๓๓ บาท ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๐๗/๔ (๑) มาตรา ๓๐๗/๕ (๑) มาตรา ๓๐๗/๘ และมาตรา ๓๐๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลแพ่ง จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ ที่กำหนดให้ เพิ่มหมวด ๑๒/๑ มาตราการลงโทษทางแพ่ง มาตรา ๓๐๗/๑ ถึงมาตรา ๓๐๗/๑๔ โดยมาตรา ๓๐๗/๑๔ บัญญัติให้อำนาจโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งให้พิจารณากำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งได้โดยที่ยังมิได้พิสูจน์ จนสิ้นสงสัยว่าจำเลยทั้งห้าเป็นผู้กระทำความผิด และมาตรา ๔๗ ที่กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตราการลงโทษทางแพ่ง มาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ทำให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ อาจถูกกำหนดโทษปรับทางแพ่งเพิ่มเติม นอกเหนือจากมาตรการลงโทษทางอาญา โดยโจทก์สามารถฟ้องคดีต่อศาลแพ่งได้โดยมิต้องใช้มาตรฐาน

การพิสูจน์ความผิดโดยปราศจากเหตุอันควรสงสัย ทั้งที่การกระทำความผิดทางอาญาโดยทั่วไป ต้องดำเนินคดีต่อศาลอาญาและใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นการใช้กฎหมายย้อนหลัง ให้เป็นโทษแก่จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ เป็นการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิ หรือเสรีภาพของบุคคลเป็นการเฉพาะ ทำให้จำเลยไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกับบุคคลอื่น เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของจำเลยเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักนิติธรรม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ ขอให้ศาลแพ่ง ส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลแพ่งเห็นว่า จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ ได้แย้งว่าพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำโต้แย้ง ของจำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๔ ที่เพิ่มความหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง มาตรา ๓๑๗/๑ ถึงมาตรา ๓๑๗/๑๔ แต่ในคำร้องของจำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ มิได้แสดงเหตุผลประกอบคำโต้แย้งว่า มาตรา ๓๑๗/๑ ถึงมาตรา ๓๑๗/๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ศาลรัฐธรรมนูญไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในส่วนนี้ จึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัยเฉพาะประเด็นที่ขอให้วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาให้นำพยานหลักฐานในคดี
เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๕ เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๖๕ และเรื่องพิจารณาที่ ๑๔/๒๕๖๕
(คำวินิจฉัยที่ ๑๗ - ๑๙/๒๕๖๕) และเรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๖๗ (คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๗)
เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องมารวมสำนวนเพื่อใช้ในการพิจารณาวินิจฉัย และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ วรรคสาม
ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำความเห็นและจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำความเห็นและจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ
ดังนี้

๑. ปลัดกระทรวงการคลังจัดทำความเห็นสรุปได้ว่า มาตรการลงโทษทางแพ่งเป็นมาตรการ
ทางเลือกในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้รัฐสามารถบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้กระทำความผิด
เกี่ยวกับหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลแพ่งในการพิจารณาพิพากษา
และบังคับคดีเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่ง กำหนดให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่งมาปรับใช้โดยอนุโลม และให้ใช้มาตรฐานการพิสูจน์โดยการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน
แทนการพิสูจน์จนสิ้นสงสัย เป็นกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการช่วยลดความซ้ำซ้อน
ของตัวบทกฎหมาย ทำให้ไม่ต้องบัญญัติกฎหมายซ้ำในเรื่องเดียวกัน ทั้งนี้ สามารถนำมาปรับใช้
เพียงเท่าที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของเรื่องเท่านั้น และจะต้องตีความโดยเคร่งครัด
ส่วนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗
เป็นบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดที่เกิดขึ้น
ก่อนวันที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้บังคับ
โดยให้ใช้เฉพาะในส่วนที่เป็นคุณและไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย เพื่อให้สามารถนำกระบวนการตามความ
ในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง มาใช้ได้ทันที ซึ่งจะทำการปรับใช้มาตรการลงโทษทางแพ่ง
มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยเกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบความผิดและอัตราโทษยังคงต้องเป็นไป
ตามกฎหมาย และต้องไม่เกินกว่าอัตราโทษที่ใช้ในขณะกระทำความผิด

๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดส่งสำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๓๓ ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๕๔๘๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๔๓๐ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๗ สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๕ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ สำเนาบันทีกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำเนาร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำเนาบันทีกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำเนาบันทีกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และสำเนาทารงเปรียบเทียบพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๗๗/๒๕๕๙) และจัดทำความเห็นสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง กำหนดให้มีมาตรการลงโทษทางแพ่งเพิ่มเติมขึ้น เพื่อบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกเหนือจากการใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญาตามกฎหมายเดิม ส่วนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ เป็นบทเฉพาะกาล กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง มาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับ และยังไม่ได้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความผิดให้มีความชัดเจน หากมีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแล้ว ไม่สามารถนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดดังกล่าวได้

๓. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จัดทำความเห็นสรุปได้ว่า เดิมพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ไว้เฉพาะมาตรการลงโทษทางอาญาเพียงรูปแบบเดียว

และอาศัยการพิสูจน์การกระทำความผิดโดยการพิสูจน์จนสิ้นสงสัย ทำให้การบังคับใช้มาตรการลงโทษทางอาญา แก่ผู้กระทำความผิดยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย และทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองเพิ่มมากขึ้น พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มมาตรการลงโทษทางแพ่งเป็นมาตรการทางเลือกนอกเหนือไปจาก มาตรการลงโทษทางอาญา โดยกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิด แทนมาตรการลงโทษทางอาญาได้ในบางฐานความผิด สำหรับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการทางศาลสำหรับมาตรการ ลงโทษทางแพ่งว่าให้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลม ทำให้การพิสูจน์การกระทำความผิดเปลี่ยนเป็นการพิสูจน์โดยการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน แทนการพิสูจน์จนสิ้นสงสัย โจทก์ยังคงมีหน้าที่พิสูจน์ว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายดังกล่าว และจำเลยยังคงมีสิทธินำสืบหักล้างข้อกล่าวหาของโจทก์อยู่ตามเดิม การกำหนด มาตรการลงโทษทางแพ่งเป็นกระบวนการพิจารณาพิพากษาขององค์กรตุลาการ นอกจากนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายในช่วงเปลี่ยนผ่านเป็นไปอย่างราบรื่น และเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายได้อย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ กำหนดบทเฉพาะกาลว่า ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง มาใช้บังคับแก่การกระทำความผิด ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับ และยังมีได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้กฎหมายกับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับ ยังคงอาศัยหลักการเดียวกันในการพิจารณา มิได้ปรับเปลี่ยน องค์ประกอบความผิดและบทกำหนดโทษทางอาญา อีกทั้งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดเงื่อนไข เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น แก่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ได้เริ่มดำเนินการไปแล้ว โดยกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่ง มาใช้บังคับได้เฉพาะในกรณีที่การกระทำความผิดยังมิได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเท่านั้น

๔. ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดทำความเห็นสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดในบางกรณี เป็นการเพิ่มมาตรการทางเลือกนอกเหนือจากมาตรการลงโทษทางอาญา เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายในคดีที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีความซับซ้อนสามารถดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคดีลักษณะดังกล่าวมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเกี่ยวข้องกับธุรกรรม เอกสาร หรือพฤติกรรมแวดล้อมจำนวนมาก อีกทั้งพยานหลักฐานสำคัญส่วนหนึ่งอาจอยู่ในความครอบครองของผู้กระทำความผิด หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การพิสูจน์ความผิดในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต้องใช้การพิสูจน์จนสิ้นสงสัย เป็นไปด้วยความยุ่งยากและใช้ระยะเวลานาน ดังนั้น การกำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับเพิ่มเติมเป็นกลไกที่เสริมประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของการกระทำความผิดในตลาดทุน สร้างความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส และความเป็นธรรมในตลาดทุนยิ่งขึ้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความเหมาะสมแก่ลักษณะของความผิดทางเศรษฐกิจ และสามารถคุ้มครองประโยชน์สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่กำหนดให้การบังคับตามมาตรการลงโทษทางแพ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมนั้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของมาตรการลงโทษทางแพ่ง ซึ่งมุ่งเน้นการลงโทษในทางทรัพย์สินและตัวเงินของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ ประกอบกับลักษณะโดยทั่วไปของคดีในตลาดทุนที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับการประเมินพยานหลักฐานในทางแพ่ง การกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งเป็นประโยชน์ต่อการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และยับยั้งการกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันไม่ให้เกิดซ้ำได้ บทบัญญัติดังกล่าวยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน มาตรา ๕๙ ที่กำหนดว่าการดำเนินการทางศาลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาใช้บังคับโดยอนุโลม ส่วนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ ซึ่งกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดที่เกิดขึ้น ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และยังมีได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เป็นบทบัญญัติ ที่กำหนดวิธีการหรือกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย โดยให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติรับรองไว้ เทียบเคียงได้กับคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายเดิม ในการพิจารณาว่าบุคคลใดกระทำความผิดหรือไม่ ยังคงต้องอาศัยองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการกระทำความผิด มิได้กระทบต่อองค์ประกอบความผิด และมีได้มีผล เป็นการขยายองค์ประกอบความผิดย้อนหลัง หรือเป็นการกำหนดฐานความผิดใหม่ย้อนหลังเพื่อเอาผิด แก่บุคคล นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหลักการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดไว้อย่างชัดเจนว่า มาตรการลงโทษทางแพ่งที่จะนำมาใช้บังคับได้จะต้องไม่เกินอัตราโทษตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำความผิด

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ ความเห็นและข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกสารประกอบแล้วเห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมาย และมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง กำหนดประเด็น ที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติ ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมาย ที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระ หรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” วรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้” และมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญาเว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้”

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายควบคุมกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เพื่อคุ้มครองผู้ลงทุนและป้องกันการกระทำที่ไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยกำหนดให้มีหน่วยงานที่เป็นศูนย์รวมในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งยังมีข้อจำกัดบางประการทำให้ไม่สามารถใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงตราขึ้นเพื่อปรับปรุงบทบัญญัติบางประการให้สอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดแทนมาตรการลงโทษทางอาญาได้ในบางกรณี อันทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีหลักการสำคัญในการกำหนดห้ามการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมถึงกำหนดบทสันนิษฐานในกรณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และเพิ่มกระบวนการบังคับใช้กฎหมายด้วยมาตรการลงโทษทางแพ่งเป็นมาตรการทางเลือกนอกเหนือไปจากมาตรการลงโทษทางอาญา โดยพระราชบัญญัติ

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติว่า “การดำเนินการทางศาลตามหมวดนี้ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดีด้วย โดยอนุโลม” และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตราการลงโทษทางแพ่งตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนด้วย ทั้งนี้ มาตราการบังคับที่จะนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดจะกำหนดได้ไม่เกินอัตราโทษตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้ในขณะกระทำความผิด”

ข้อโต้แย้งของจำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ ที่ว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้การดำเนินการทางศาลเกี่ยวกับมาตราการลงโทษทางแพ่ง ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ บัญญัติให้นำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ทำให้จำเลยต้องได้รับโทษปรับทางแพ่งเพิ่มขึ้นจากโทษทางอาญา โจทก์สามารถฟ้องคดีต่อศาลแพ่งได้โดยมิต้องใช้มาตรฐานการพิสูจน์ความผิดโดยปราศจากเหตุอันควรสงสัย ทั้งที่การกระทำเป็นความผิดทางอาญาซึ่งต้องดำเนินคดีต่อศาลอาญา และใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นการใช้กฎหมายย้อนหลังให้เป็นโทษแก่จำเลย ทำให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ ที่ ๑๕ ที่ ๒๘ และที่ ๓๕ ไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกับบุคคลอื่น เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักนิติธรรม จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพเกินสมควรแก่เหตุ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง นั้น เห็นว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่มีความซับซ้อน มีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคน ส่วนใหญ่เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่สำคัญ

ในองค์กรธุรกิจ มีการวางแผนเตรียมการเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจพบการกระทำความผิดอย่างรอบคอบ และมีการแบ่งหน้าที่กันทำหลายขั้นตอน การกระทำความผิดแต่ละครั้งมีมูลค่าความเสียหายสูง ส่งผลกระทบต่อสาธารณะในวงกว้าง และส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในตลาดทุนซึ่งกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ อีกทั้งพยานหลักฐานสำคัญส่วนใหญ่เป็นพยานแวดล้อม หรืออยู่ในความครอบครองของผู้กระทำความผิด และมักไม่ทิ้งร่องรอยให้เห็นการกระทำความผิดของบุคคลไว้เหมือนคดีอาญาทั่วไป การใช้บังคับเฉพาะมาตรการลงโทษทางอาญาซึ่งมีมาตรฐานการพิสูจน์จนสิ้นสงสัย ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำความผิดเป็นไปได้ยาก และใช้ระยะเวลานาน ส่งผลให้การใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น รัฐจึงนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาปรับใช้แก่การกระทำความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์แทนมาตรการลงโทษทางอาญาในบางกรณี ทั้งนี้ มาตรการลงโทษทางแพ่งเป็นมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เป็นมาตรการที่มุ่งบังคับต่อทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ แตกต่างจากมาตรการลงโทษทางอาญาที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยอาจมีการกำหนดโทษปรับไว้ด้วย และเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้บังคับมาตรการลงโทษทางแพ่ง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๓/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงกำหนดให้การดำเนินการทางศาลในส่วนของมาตรการลงโทษทางแพ่ง ต้องยื่นต่อศาลแพ่ง และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดีด้วย โดยอนุโลม การบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวเป็นการลดความซ้ำซ้อนของกฎหมายที่มีเนื้อหาคล้ายกัน ซึ่งการนำกฎหมายมาใช้บังคับโดยอนุโลมนั้นต้องเป็นไปเพียงเท่าที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของเรื่อง อาศัยการตีความโดยเคร่งครัด และไม่ขัดต่อหลักกฎหมายทั่วไปและหลักการของกฎหมายที่นำมาอนุโลมใช้ การกำหนดให้ศาลแพ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม เป็นไปเพื่อคุ้มครองสิทธิและหน้าที่ของบุคคลในกระบวนการพิจารณา ที่มีการใช้มาตรการลงโทษทางแพ่ง การที่บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้นำมาตรฐานการพิสูจน์ เช่นเดียวกับคดีแพ่งทั่วไปมาใช้ในการพิสูจน์การกระทำความผิดแทนมาตรฐานการพิสูจน์

ในคดีอาญาที่ต้องพิสูจน์ให้ถึงระดับว่ามีการกระทำความผิดจนปราศจากข้อสงสัยตามสมควร เป็นไปเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ควบคุมกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวมยิ่งกว่าผลกระทบที่มีต่อประโยชน์ส่วนบุคคล และโจทก์ยังคงมีการพิสูจน์ในมาตรฐาน การพิสูจน์ในระดับที่มีพยานหลักฐานเพียงพอให้ศาลเชื่อว่าจำเลยกระทำความผิดจริงและการพิสูจน์ว่า การกระทำของจำเลยยังคงเป็นความผิดโดยอาศัยองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ ในขณะที่กระทำความผิด จำเลยยังคงมีสิทธินำสืบหักล้างข้อกล่าวหาของโจทก์ อีกทั้งการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลแพ่งซึ่งเป็นองค์กรตุลาการมีหลักประกันสิทธิขั้นพื้นฐานของคู่ความในกระบวนการยุติธรรม เช่น การได้รับการพิจารณาโดยเปิดเผย การได้รับทราบข้อเท็จจริงและตรวจพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ การเสนอข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้งและพยานหลักฐานของตน และการได้รับทราบเหตุผลประกอบ คำพิพากษาหรือคำสั่ง เมื่อศาลแพ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว คู่ความยังมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษา หรือคำสั่งตามมาตรา ๓๑๗/๙ อันเป็นหลักประกันความยุติธรรมที่คู่ความมีสิทธิร้องขอให้มีการตรวจสอบ ทบทวน หรือกลั่นกรองคำพิพากษาโดยศาลลำดับชั้นเหนือขึ้นไป

ส่วนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ เป็นบทเฉพาะกาล กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตราการลงโทษทางแพ่ง มาใช้บังคับ แก่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้บังคับ และยังมีได้มีการกล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่กฎหมาย มีผลใช้บังคับมีความชัดเจน โดยในการใช้มาตรการลงโทษทางแพ่ง กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการเสนอเรื่องให้ ค.ม.พ. เป็นผู้พิจารณาว่าควรดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดหรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากมีการกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งและผู้กระทำความผิดยินยอมปฏิบัติตามมาตรการ ที่กำหนดครบถ้วนแล้ว สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ การใช้บังคับมาตรการลงโทษทางแพ่ง มิได้มีลักษณะเป็นบทบังคับเด็ดขาด แต่เป็นมาตรการทางเลือกที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิด สามารถระงับโทษทางอาญาได้ด้วยการรับผิดชอบใช้เงินหรือดเว้นกระทำการในบางกรณี ประกอบกับ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาการกระทำความผิด ยังคงต้องอาศัยองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการกระทำความผิด แม้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการแก้ไขเพิ่มเติมความผิดในบางกรณี แต่ยังคงมีหลักการเช่นเดียวกับกฎหมายเดิม มิได้มีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบความผิดของการกระทำหรือบทกำหนดโทษ เป็นกรณีที่กฎหมายใหม่ประสงค์ให้การกระทำความผิดตามกฎหมายเดิมเป็นความผิดทางอาญาต่อไป มิใช่การตรากฎหมายเพื่อเอาผิดต่อการกระทำที่มีได้เป็นความผิดมาก่อน นอกจากนี้ การนำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับนั้น อยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องเป็นคดีที่ยังมิได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อมิให้กระทบกระเทือน ต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ได้เริ่มดำเนินการแล้ว อีกทั้งมาตรการบังคับที่จะนำมาใช้กับผู้กระทำความผิด กำหนดได้ไม่เกินอัตราโทษตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้ในขณะกระทำความผิด มาตรการลงโทษทางแพ่งเป็นเพียงมาตรการทางเลือกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมายป้องปรามการกระทำความผิด ที่มุ่งหมายบังคับกับทรัพย์สิน ของผู้กระทำความผิด มิได้มีลักษณะเป็นโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ที่จะตกอยู่ภายใต้บังคับของหลักห้ามใช้กฎหมายย้อนหลังในทางที่เป็นโทษแก่ผู้กระทำความผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดวิธีการใช้บังคับกฎหมายในช่วง ของการเปลี่ยนผ่านกฎหมาย แม้มาตรา ๔๗ ทำให้มีการใช้มาตรการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดแตกต่างกัน แต่ก็เป็นไปเพื่อให้มีความต่อเนื่องและสามารถนำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับได้ทันที

ดังนั้น พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๓/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ จึงเป็นการวางหลักเกณฑ์ ให้มีการนำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาปรับใช้กับบุคคลซึ่งอยู่ในสถานะและสาระสำคัญแห่งการกระทำ อย่างเดียวกันให้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล แม้จะกระทบสิทธิของบุคคลอยู่บ้าง แต่เมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล กับประโยชน์สาธารณะที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายจากการบังคับใช้มาตรการลงโทษทางแพ่ง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ลงทุนและระบบเศรษฐกิจของประเทศได้รับความคุ้มครองในภาพรวม ประโยชน์สาธารณะ ย่อมมีมากกว่า เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิ

หรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาค ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล และไม่เป็นการใช้กฎหมายที่มีโทษทางอาญาย้อนหลังเป็นผลร้ายแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายวิรุฬห์ แสงเทียน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิรนิติ หะวานนท์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายณภดล เทพพิทักษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุดม รัฐอมฤต
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสราวุธ ทรงศิวิไล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ